

EUROREGION

P R A D Z I A D | P R A D E D

PREDSTAVUJEME | PREZENTUJEMY

www.europradeed.cz
[www.europadziad.pl](http://www.europradziad.pl)

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKOU UNIÍ
PROJEKT JEST WSPÓŁFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

cz pl Interreg IIIa

Foto: Michaela Dlouhá, Český rok 2007

Milí čtenáři,

představujeme Vám jedinečnou publikaci vydanou k 10. výročí vzniku Euroregionu Pragued, který zastřešuje dobrovolné sdružení českých a polských spolků, svazků měst a obcí.

Vypořádá o překážném území v česko-polském pohraničí, jeho rozmanitosti, charakteristických místech i životě lidí v něm. Jistě upoutá Vás pozornost její grafické zpracování a zejména pak fotografie, kterým je věnovan velký prostor se zámkem pohadat. Věří důležitost publikace také plnění mnoha zajímavých informací o území okresu Bruntál, Jeseník na české straně a části Opolského Slezska v Polsku.

Přejeme příjemný zážitek.

Szanowni czytelnicy,

Przedstawiamy Wam wyjątkową publikację wydaną z okazji 10 rocznicy powstania Euroregionu Pragued, który zrzesza dobrowolne stowarzyszenia czeskich miast i gmin oraz gminy i powiaty z polskiej strony. Folder ukazuje matowiczy obszar czesko-polskiego pogranicza, jego różnorodności, atrakcyjne miejsca i życie tamtejszych mieszkańców. Na pewno wszystkich zainteresuje jego opracowanie graficzne, przede wszystkim fotografie, którym poświęcono szczególną uwagę. Publikacja zawiera dużo ciekawych informacji o terenie powiatów Bruntálskiego, Jesenickiego po stronie czeskiej oraz o Śląsku Opolskim po stronie polskiej, życzymy milej lektury.

<u>1</u>	Úvod
<u>2</u>	Wstęp
<u>3</u>	Obsah
<u>4</u>	Spis treści
<u>5</u>	Příroda a historie dědiců předchozích generací
<u>8</u>	Przyroda i historia dziedzictwa dawnych pokoleń
<u>9</u>	Oblasti zdraví a relaxace
<u>12</u>	Obszary zdrowia i rekreacji
<u>13</u>	Krásná a zajímavá města regionu
<u>14</u>	Miejscza warte odwiedzenia
<u>15</u>	Významné osobnosti
<u>16</u>	Znane postacie
<u>17</u>	EU nám pomohla zrealizovat
<u>18</u>	UE pomogła nam zrealizować
<u>19</u>	Sekretariát Euroregionu Praděd
<u>20</u>	Biuro Euroregionu Pradziad
<u>21</u>	Fakta a statistiky
<u>22</u>	Fakty i statystyka

Vydavatel - Wydawca
Euroregion Praděd
za spoluúčasti EU
Euroregion Pradziad
przy finansowym wsparciu UE

Redakce - Redakcja
Květa Kubíčková
Dušan Zapalač Gionardi
Alena Kopřivová
Zdenka Jarmarová
Ing. Zdeněk Jarmar
Biuro Euroregionu Pradziad - polska strona
[Mira Vodura.eu](#)

Fotografie - Fotografie
Krzysztof Michniakiewicz
Galerie zúčastněných obcí a měst

Polsky text - Iłumaczenie
Kryszyna Foltová

Design&DTP - Układ graficzny
D. Zapalač Gionardi, [www.gionardi.com](#)

Tisk - Druk
[www.ipgroup.cz](#)

EU neodpovídá za obsah této publikace
UE nie ponosi odpovednosť za treść publikacji

Příroda a historie dědictví předchozích generací

Příroda i historyczne dziedzictwo poprzednich generacji

Součástí území české části Euroregionu Praděd jsou Jesenický charakteristické lesnatými horami, stálezem zasazenými horskými vesnicemi a městy. Tato oblast se stala přirozenou podložkou pro rozvoz v zimních časech turistiky a provozování zimních sportů. V dřívějších časech byly jesenické hory domovem pouze pro otulné rostliny a zvěřinu. Lidem se zde žárlivě žili nechtělo, neboť v údolí se cítili bezpečně. Postupem času však začali hledat nová místa k osidlení a hospodaření. Upoutaly je horské louky s bohatstvím trav, a tak se na hřebenech objevily ovce, krávy i kozy. Objevila se i první stavni, kde pastevci přebývali od jara do zimy. Dřívější bohatství hor bylo po staletí využíváno – jak zdroj paliva pro tavicí peci za účelem výroby železa a skla. S počátkem 19. století vznikala turistika, která se stala velkou nadějí. Lidi využívali organizované skupiny a chodili po horách. Lokalita je nejvyšší hora Praděd (1492 m), jejíž se výška mezi horskými hřebeny výrazně vynáleží na okolní vrcholy hřebíčkového údolí. První chystaný útulek otevřeli v roce 1893, stalo to na jejím vrcholu, když začalo 19. století. Brzy však nestáčela, a tak byla roku 1903 vystavěna kamenná věž, vysoká 32,5 m. Teměř před stoletím, když se psalo o Norsku lyžování, kteremu se náleželo „jízda na skále“, došlo k hospodářskému výrobu v jesenických přestavěná na první horské chaty, sloužící hovězíkům hor.

Wspólna częścia Euroregionu Praděd są górami jesienickimi, dla których charakterystyczne są zalesione góry, stálezem puszczewodospady i leżące w dolinach wioski i miasta. Obszar dzieki warunkom klimatyczno-przyrodniczym, jest atrakcyjny dla turystów i uprawiania sportów zimowych. W dawnych czasach jesienicki sporządzony występujący rzadko spotykanych gatunków roślin i zwierząt. Początkowo ludzie z frum przyzwyczajili się do ciejskich warunków górskich, jednak z biegiem czasu oczarowali ich górski krajobraz z rozległymi pastwiskami, na których stopniowo wyposażili stada owiec, ków i kozy. Pojawły się też pierwsze chaty, gdzie mieszkali pastuszkowie. Drewno uzyskiwanie z wycinków lasów wykorzystywano jako opał w piecach hutniczych do wyrobu żelaza i szkła. W XIX wieku nastąpił rozwój turystyki. Zaczęto organizować wypawy po gorskich szlakach, a wzawaniem było zdobycie najwyższej szczytu Pradędu (1492 m n.p.m.). W miejscu dalszego przekaznika radiowego poczatkowo stało drewniane schronisko, do którego w 1903 roku dobudowano kamienną wieżę o wysokości 32,5 m. Narciarstwo w Czechach ma bardzo krótką tradycję, bowiem dopiero przed niepełna stu laty notuje się pierwsze wzmianki o tzw. „jeździe na skii“, co daje początek współczesnemu narciarstwu. Zainicjowano to konieczność dostosowania istniejących zabudowań dla potrzeb przybywających turystów. Wraz z tym samym pierwotne schroniska,

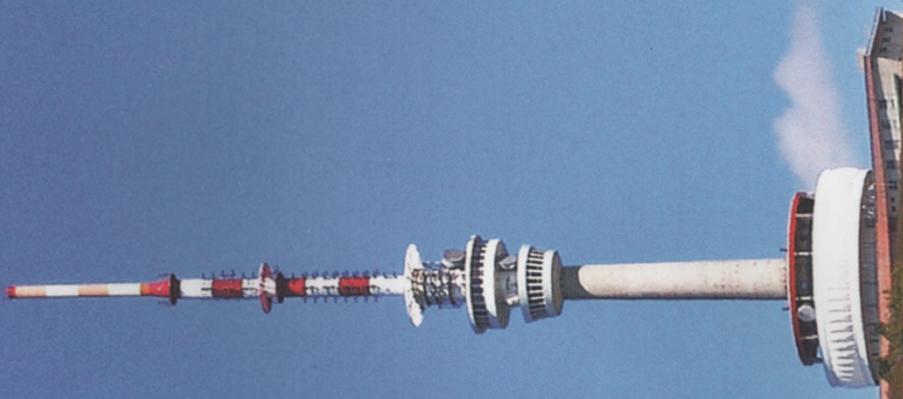

foto: mirekadvutina ou © 2007

